

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАВАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 "
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДАЦена је огласима 6 дин. пара од врсте.
ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УГЛУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД А СВЕ ПОРЕСАОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА.
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

одбора општине београдске 22 августа 1887 године

(по стеноографским белешкама)
почетак у 6 часова по подне.

(Свршетак)

Г. Ј. Дилбер. За тако малу ствар ја мислим да не треба толико посла.

Г. Председник. Ја разумем ово што рече г. Добривојевић: да треба да се зна, докле траје атар општински. Али не увиђам да с тим питањем о граници атара има везе питање о Лаудановом шанцу. Лауданов шанац није граница и не може се доказати да је он граница атара.

Г. Васа Ђучић. Ја опет веким, да се расправи питање, чије је то земљиште.

Поп Милош Симоновић. Атар београдски хвата више него шанац, а био је у турским рукама. Прошао је неко и прокопао шанац, и сад нема права на њи држава, ни онај који га је прокопао, но опет имају права на њу становници, који имају своју земљу с једне и с друге стране од њега. Ја мислим да треба савршено поделити тај шанац између становника, ако имају тапије на земљишта с једне и с друге стране шанца. Може неко да прокопа шанац преко Бањичког брда, и зар онда може неко то замљиште да узме. То није бозна какво земљиште, но по потреби заузето: дошао непријатељ са стране, и прокопао шанац ради своје потребе, и кад је свршио свој посао, онда је напустио шанац. Дакле, ја мислим, па не може бити разлог: да за то што је прокопао Лаудан шанац, да припадне држави, и да положе право на њу, по да опет треба да остане људима из околине.

Г. Председник Ја мислим да оно што није заузето, треба да чувамо; а она земљишта што су заузета и за која приватни људи доказују да га уживају, ми морамо издавати тапије нема основа да се можемо с људима парничити. Цела се ствар своди овим: хоће ли општина пристати, да се с овим људима парничимо, јер сигурно ће се тужити, ако им не дамо тапије.

Г. Ст. Добривојевић. Ја мислим да би најподеснији био начин, да се у томе питању изађе на чисто, кад би одредили једног или двојицу од одборника, који би са члановима суда изашли на лице места и распитали људе у томе крају; и ако је стара тапија потврђена судом, онда је атар београдски, и према тим тапијама знаћемо и наш атар докле је, јер сама та факта обележавају и наш атар.

Ако су тапије потврђене у општинском суду и у варошком, онда је то доказ да је атар наш.

Г. Председник. Историја вам, господо, у овом питању не може много доказати.

Г. Васа Ђучић. Г. Симоновић рече: да ако људи имају с обе стране шанца, имања, да им се шанац подели. Ја мислим да и ако људи имају тапије с једне и друге шанца, да опет није шанац њихов, и ја не бих био за то, да им се шанац подели.

Г. Председник. Дакле, молим вас, господо, хоћели се људима издавати тапије или не.

Г. Дилбер. Ако докажу, да су уживали извесно земљиште 24 године, онда је њихово и треба им издати тапије.

Г. Ђучић. Ја мислим, да се не издају, док не изађе рад г. Зарића, те да видимо шта је он за општину урадио. (Чује се: он је све општинско земљиште снимио).

Г. Ј. Петковић. Ја сам био с њим, и ми смо то расправили.

Г. Павле Матић. Ја сам с г. Ђучићем био на месту и прегледали смо велики део тога Лаудоновог шанца и ту смо наилазили да има у целости Лаудоновог шанца; има 7—8 хвати, где је затрвено, заравњено земљиште, и људи признају да је то општинско земљиште: има један део и да немају тапије. Из овога смо закључили, да не можемо дати грађанима тапије, за то што у извесним деловима има шавца, а у извесним нема, дакле високо могли закључити, докле је Лаудонов шанац.

И ја сам мишљења, да општина не напушта своје право и свакојако требало би, да једна стручна комисија изађе на лице места; која ће ову ствар извидити, и онда да се издају тапије. (Чује се: врло добро). Неки Тодор цео плац у шанцу има, тапије нема; извесно да је то општинско земљиште. На једном месту од 1884 год. неки циганин има земљу; његова кућа дошла је на средину шанца, а од шанца направљена је улица. Заиста то је питање такво, које комисија није могла да реши, дакле једно тугаљиво питање, и не остаје ништа друго него или да општина напусти Лаудонов шанац или да се одреди једна стручна комисија, која ће ово питање расправити.

Г. Председник. По закону ја мислим, да суд општински мора да издаје тапије. Сад можемо ли ми каквим од борским решењем поништити то, што закон тражи за издавање тапија? Ја мислим да не можемо, и кад не можемо онда ће приватни имати права да се туже.

Г. Ст. Добривојевић. Као год што може апелацијони суд да не верује сведоку ни у каквом питању, онда можемо и ми да им не верујемо. Ми треба да видимо и

УНИВЕРЗИТЕСКА БИБЛИОТЕКА

онда по томе да цепимо, хоћемо ли сматрати, да је његово земљиште или не.

Г. Мита Миловановић. У закону је прописано како се ваде тапије, и кад неко испуни форму, онда му се не може спречити да добије тапију. Ако одбор реши да му се не изда, он ће повести парницу и он ће је добити.

Г. Павле Матић. Нека господа одборници веле: да сваки треба да докаже с тапијом да је његово земљиште. Ја вас питам, господо, с чим би општина могла доказати да је њен шанац. Ја мислим да опет то земљиште припада оним грађанима, који имају земље с једне и с друге стране шанца, јер непријатељ је дошао и прокопао шанац ради своје потребе.

Г. Ст. Добрилојевић. Није намера одбору да отима од приватних имања, и ја не бах био први за то, али ипак ја мислим да одбор има право да тражи то земљиште, он има право да испита доказе и да луде од реда доведе, који ће му казати, откад неко има имање, и према томе ће се издавати тапије. Ти подаци морају се ценити, а не да неко приведе само двојицу од комисија, и само на основу тога да заузме земљиште. С тога сами ти сведоци треба да потпадну под оцену одборника и судија, који су надлежни у овој ствари.

На оно што каже г. Матић: да то земљиште припада грађанима, који имају земље с једне и с друге стране шанца имам ово да одговорим. Има ова логика у праву: Свако земљиште или је општенародно или државно или општинско, и сад приватни према овоме треба да докажу да је њихово земљиште.

Г. Председник. Нема сумње да треба бити обазрив кад се тапије издају и да треба да се оцене сведоци као што каже г. Добрилојевић. И ја мислим да може од стране суда и одборника да се уђе у то испитивање савесности сведока и да се дозна како је имање долазило од руке до руке, па ако одборници и судије пађу, да приватни држе имање од дугог виза година, онда да им се изда тапија; а ако пађу да су сумњива сведочанства, онда да им се не издају тапије.

Г. Дилбер. Ја мислим да оно што није заузето треба да се премери и да остане општинско.

Г. Председник. Дакле молим вас, господо, ми имамо три молбе. Ја мислим да их упутимо суду, па да он у споразуму са члановима комисије, које будемо одредили нададу тапије, ако пађу основа, да им се могу дати тапије. (Чује се: да се одреди и један правник).

Г. Ст. Добрилојевић. Ја предлажем да уђе у комисију г. Михајло Стевановић судија.

Г. Председник. Пристајете ли? (Пристајемо).

Сад је на реду питање о калдрисању једнога дела Светогорске улице и једнога дела школске улице у Назилули. Погођено је калдрисање још одавно, материјал је смештен итд., али није се могла калдрма радити, што није био план готов. Сад је план готов и тај план треба да прегледа комисија, која има да прегледа нивелацијоне планове. Та је комисија прегледала и одобрila, да се начини калдрма и сад треба одбор да одобри, па да пошиљемо министру на одобрење. (Чује се: то је одобрено). Г. Дучић ће знати да ли се чини каква штета приватнима овом нивелацијом.

Г. Дучић. Има само једна врло мала кућица, нема три хвата, а иначе никоме не прави се сметња.

Г. Председник. Ако приватни не би на то пристао, онда би се могао оставити један простор поред куће, да му се подзида.

Господо, две су ствари овде: прво је калдрисање и за то се не тражи одобрење, јер је то одобрено, а друга је ствар питање нивелације. Ствар је прошла кроз комисију, која прегледа нивелацијоне планове, и још има министар да одобри, и одмах ћемо правити калдруму.

Даље имамо на реду, извештај комисије, која је прегледала нивелацијоне планове, и још има министар да одобри, и одмах ћемо правити калдруму.

Даље имамо на реду, извештај комисије, која је прегледала калдруму у Кнез Михајловој улици: (чита).

Мени је казато да предузимач пристаје на ово што комисија каже, и ако потпише, овај извештај онда ја мислим да му дамо да ради. (Усваја се).

Молим вас, господо, сад имамо извештај г. Чајевића о изради радова за нивелацију. По уговору с г. Чајевићем није одређена никаква комисија, која би имала да прегледа тај рад, па да га одбaci или прими, но ми смо прошли седнице изабрали једну комисију, која ће прегледати само нивелету, која се има повући, а оцењивати планове не можемо, јер је то Чајевићу дато на веру.

Г. Дилбер. Ја мислим, треба да се види, да ли је по погоди извршено вир. да ли тачке које су на хартији одговарају тачкама у натури; то треба све да се види.

Г. Дучић. Ако је по уговору, мора се примити.

Г. Чајевић. Ја не избегавам комисију само ствар да се сврши један пут.

Г. Председник. Као што рекох, има једна комисија, која има да оцени, колико је Чајевић свршио и можемо тој комисији дати, да прегледа, да ли има што да није извршено, али никако по томе уговору, општина нема права да критикује тај његов рад, те да би се могао рад Чајевићем примити или одбити.

Г. Ј. Дилбер. О тачности рада је говор, а не о форми плана.

Г. Председник. Г. Чајевић је се погодио с општином да повуче нивелету улица. Ту нивелету он није повукао, а није за то, што је комисија изабрана, која има да оцени нивелацију, па г. Чајевић мисли да ће уштедити у времену ако нивелете буде повлачио у споразуму с том комисијом.

Г. Чајевић. Повлачење нивелете, господо лака је ствар на чисто израђеном плану; то је мала ствар, само 2-3 часа рада, кад имамо у статус кво и осовине и путање итд., и кад би ја сад повукао нивелату, може седесети, да би моја била обожена једном бојом, а комисија на другом, а код министра трећом. Дакле боље је то да иде споразumno са инжењером, који то ради.

Г. Председник. Да оставимо то за идућу седницу, Састанак је трајао до $8\frac{1}{4}$ часова увече.

РЕДОВНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

2 Септембра 1887 год. у 6 $\frac{1}{2}$ час. по подне

(По стенографским белешкама)

Били: Председник општине: г. Свет. Николајевић,
члан суда: Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици: г.г.
Јован Милановић, Васо Дучић, Милутин Ј. Марковић; Ди-
митрије Наумовић, Илија Антоновић, Стево Добривојевић,
Манојло Д. Клидис, Павле Матић, Светозар Јанковић, Ферд.
Розелт, Никола Д. Кики и Самуил Пијаде.

Г. Председник. Молим вас господо да почнемо.

Ирво да пређемо на неколико лицитација држаних од стране општине.

Тако имамо лицитацију држану за дозидак четвртог разреда мушких основне школе на Теразијама: (Чита).

Предрачун је излазио као што вам је познато преко 5000 динара, а налицијацији је изашло 3625 дин. Према томе, ја мислим да је добро изашла цена на лицитацији. Решено је да се тај додатак направи; услове смо вре прочитали. (Чује се: да се одобри).

Дакле, господо, одбрава ли се та лицитација? (Одбрава.)

Сад имамо лицитацију држану за набавку дрва за суд општински и основне школе: (Чита цене разних врста дрва.)

Г. В. Дучић. Сва су скупа.

Г. Председник. Од ових цена да се држи лицитација на ново. Ја држим да је ово врло скupo; ми у сред зиме набављамо дрва јефтрније. (Чује се: да се држи нова лицитација.)

Г. Милутин Марковић. Ја мислим да треба да се што пре држи нова лицитација. Ја сам куповао у сред зиме јаснова дрва по 24 динара, а они сад траже 27 динара; брестова су дрва 16 дин. а они траже 21·80 дин.

Г. Ст. Добривојевић. Врло је ситно питање о давању општинских плацева под закун, па су се они договорили и општина на лицитацији није добила ни прошлу цену. Као што су се договорили у тој ситној ствари, тако су се исто договорили и у овој лицитацији за дрва. С тога ја сам мишљења, да се и не држи лицитација, него да г. Председник купи сам 6—7 хвати дрва. Узети приближну цену дрва по пијаци и према тој цени погодити се с продавцем дрва, и на тај начин радећи добићемо дрва много јефтије или можемо тражити са стране лиферанта. (Чује се: према закону то не може бити). Ако је корисније за општину, може да буде. (Чује се: ако се докаже онда може). Па овај нам је случај доказ.

Г. В. Дучић. Ја предлажем да се овласти г. Председник да сам купи колико треба.

Г. Председник. Заиста, господо, чудновато је, да су цене дрва на лицитацији изашле овако скупе. За то ја мислим да се опет држи нова лицитација. (Чује се: тако је, да се одреди у најкраћем року.)

Дакле, усвајате ли, господо, да се одреди друга лицитација од најнижих цена, које су понуђене? (Усвајамо.)

Сад имамо лицитацију држану за набавку гаса: (Чита). Чује се: скупо је; није скупо.)

Г. В. Дучић. Ко прима тај гас?

Г. Председник. Прима га надзорник добра.

Г. В. Дучић. Може се одобрити, али да се прима под контролом.

Г. Манојло Клидис. И лане је било говора о томе али ни један од одборника није хтео да се прими.

Г. Никола Кики Мени су познате цене гаса и ја немам шта односно тога да приметим.

Г. В. Дучић. Ја мислим да треба да се одреди једна комисија, која ће примити гас.

Г. Самујило Пијаде. Зар за једну канту гаса треба нам комисија.

Г. Председник. Молим вас господо, обично се узима гаса колико треба за извесно време. Ево чујте услове, по којима је лицитација држана. (Чита.)

Г. В. Дучић. Ја не знам за што се он обвезује, да доноси амерички гас, кад се зна да се не доноси. (Чује се: то је његова ствар.)

Г. Председник. Дакле, господо, хоћете одобрити ову лицитацију. (Одбравамо.)

За тим имамо, господо, лицитацију држану за набавку и оправку фењера. (Чита.)

Г. Ст. Добривојевић. Колико је било лицитанта?

Г. Председник. Било их је 10.

Одобравате ли дакле лицитацију за набавку и оправку фењера? (Одбравамо.)

Г. Самујило Пијаде. Зар немамо цене о дрвима, какве су биле лајске године? Те цене од лајске треба да сравнимо с ценама ове године. (Чује се: то је решено, него може доћи за идућу седницу, па да прегледамо те цене, и сравнићемо их са овогодишњим. (Чује се: лајске године била су дрва скупља.)

Г. Председник. Да идемо даље:

Као што знате ми смо изабрали комисију, која ће прегледати планове, које је израдио г. Чајевић пре него што се пошљу г. министру на одобрење. У тој комисији су г. Андоновић и г. Миша Марковић. Од њих двојице један је мањом на цуту или у комисијама. Г. Чајевић би желео да узмемо још двојицу, који ће допунити ту комисију. Ја мислим да је ово добро, и да ће рад брже иći. (Чује се: заиста треба: да изберемо још двојицу.)

Г. Чајевић предлаже ову двојицу: г. Милоша Дамњановића и г. Хрњичека, у осталом то је ствар одбора.

Г. Манојло Клидис. Некако изгледа чудновато да нам г. Чајевић предлаже. (Одбравање.)

Г. Председник. Па ето ја предлажем ову двојицу. Дакле хоћете ли г. Милоша Дамњановића.

Г. Стеван Добривојевић. Незгодно је да га узмемо за то, што га је први г. Чајевић означио. Да узмемо г. Ј. Јовановића.

Г. Милутин Марковић. Ми треба да знамо какве је врсте снажњер. (Чује се: да узмемо г. Дамњановића и г. Ј. Јовановића.)

Г. В. Дучић. Како би било да узмемо г. Ђуре Љочића?

Г. Чајевић. Он је био противан моме раду и једнако је бушио против мене и он ће да тражи длаку у јајету

У а кад је тражи, он ће је увек и наћи. За то молим вас не мојте њега бирати.

Г. Председник. Господо, ја мислим, да не треба стражовати; то су људи стручни, и поред г. Мише Марковића и г. Андоновића ми бирали још двојицу као допуну (Чује се: да узмемо г. Дамњановића.)

Дакле пристајете ли, господо, да узмемо г. Милоша Дамњановића? (Пристајемо)

Кога мислите још другог?

Г. Стева Добривојевић. Ја мислим да узмемо г. Јоцу Јовановића, који је одличан енжењер наш.

Г. Председник. Пристајете ли, господо, да умолимо и г. Јоцу Јовановића да уђе у ову комисију? (Пристајемо.)

У свези с овим решењем, ја бих изнео један предлог, и желим да чујем вашу оцену.

Ја мислим да тим стручним људима, члановима комисије, треба да одредимо неку дијурну, кад имају рад. (Чује се: нема сумње.) У тој комисији имамо и 4 одборника. Ја мислим да г.г. одборници треба да раде то бесплатно по својој дужности, а уверен сам да ти одборници, као нестручни људи неће имати толиког посла колико стручнији у овој комисији. Посао стручњака ће бити: да повуку нивелету, да обилазе разна места и т. д.

Г. Васа Ђучић. Ја сам за то, да се да свима члановима. Кад и одборници с њима заједно врше дужност онда треба и њима дати, а не да они иду као пандури.

Г. Председник. Господа одборници као нестручни људи у овоме раду неће имати толики посао као стручњаци, Сем тога било би чудновато да у једној комисији одређујемо награду одборницима, а стручни људи у овој комисији немају дужности да нам помогну, и могу се одвојити од одборника у тој комисији. Ако би се одредила дијурна тим одборницима, који су у тој комисији, онда би требало у свакој комисији одређивати дијурну где су одборници изложени великим послу, као на пр. члановима комисије за издавање тапија, и кад њима нисмо дали награду, не треба ни овде.

Г. В. Ђучић. Ако има одборника енжењера, онда да одредимо њих и да не плаћамо дијурну, на пр. да узмемо г. Мих. Костића. (Чује се: он не може да се прими због свог великог посла.)

Г. Председник. Господо, ја мислим да ће сваки састанак тих стручњака бива плодан, и да ће они заслужити награду, коју им будемо одредили; они ће бити окупирани са више сафати рада, мораће цртати, док они други чланови — одборници само ће своје мишљење дати.

Г. Димитрије Наумовић. Треба им одсеком дати.

Г. Председник. То не може да буде. Г. Чајевић није повукао нивелету. Комисија ће имати да повуче и нивелету. Сад ми имамо повлачење нивелете у појединим улицама. Тај ће посао комисије трајати може бити више година јер комисија не може сад одмах то свршити.

Г. Димитрије Наумовић. Молим вас господе, је ли по уговору обвезан госп. Чајевић да повуче нивелету.

Г. Председник. То је дужност његова, али како ће та комисија имати да оцени нивелете, то је г. Чајевић мишљења, да би посао био краћи ако се он најпре с' ко-

мисијом споразумевао о нивелети па је после — по споразуму — повлачио. Ја држим да његово мишљење има разлога.

Да се вратимо сад на питање награде стручним члановима комисије. Ја држим, да треба да им се да.

Г. Стевић Добривојевић. И ја сам за то.

Г. В. Ђучић. Па јесте ли на чисто с тим, хоће ли сви чланови комисије добити награду.

Кад ви кажете да су нестручњаци, онда на што ће тамо.

Г. Председник. Молим вас г. Ђучићу не мојте узети за пркор; они су енжењери, разумеју ту ствар боље оченити с техничке стране, но што ће бити кадар и један од нас.

Г. Васа Ђучић. Онда ја мислим да сам енжењери раде.

Г. Председник. Одборници су потребни да оцене другу страну, страну оштете, која би се чинила појединцима нивелацијом.

Г. В. Ђучић. Пошто ће то долазити пред одбор, тамо би само дангубили.

Г. Председник. То је питање решено, а ову ствар стављам на гласање. Мисле ли господа, да наградимо стручњаке, који ће прегледати планове. (Чује се: нема на довољно на броју за решавање те ствари.)

Заиста, господо, како нас нема довољан број, то да је изнесем за пунију седницу. (Тако је.) А избор комисије остаје? (Остаје)

Молим вас, хоћете ли да прегледамо правила за ћубре. Она су кратка, била су толико пута на дневном реду, па никако не може да дође до резултата. (Чује се: не можемо, кад нема довољан број.) Ако ћете обећати да ћете доћи у суботу, онда да оставимо. (Доћи ћемо. Заиста, го сподо, по обиму су правила мала, али уверен сам да ће то питање изазвати велику дебату, пошто је комисија из нела неке новине, што се тиче начина, како ће се осигурати концесионару, наплата, и зато да оставимо ову ствар за идућу седницу.

Сад имамо, господо, један предлог од нашег контролора на кантару.

Наш контролор на кантарима г. Јован Поповић предлаже да за ову сезону, кад је велики промет са шљивама и храном на малој пијаци набави општина неколико амала, који ће шљиве и браши преносити, за које ће општина наплаћивати извесну малу таксу при мерењу шљива, брашна и т. д. Да вам прочитам његов предлог: (Чита.)

Дакле плаћаће се амалима 2 п. дин. од цака.

Овим ће се учинити велика олакшица при самом мерењу.

Г. Ј. Милановић. Како је до сад било без њих. (Чује се: општина нема никакве користи, а чини се олакшица трговцима; општина ће наплаћивати те две паре за амале.) На добро, смемо ли ми то да наплаћујемо? (Чује се: смемо.)

Г. Милутин Марковић. Овде се амали узимају за услугу, а не за мерење, а услуга се свагда мора наплаћивати.

Г. Мајојло Клудис. Дакле, за пет цака плаћаће се 10

пара, а то није много, а друго ово ће бити корисно за сељаке и неће га моћи глобити (Одобравање.)

Г. Председник. Дакле, одобравате ли господо, овај предлог? (Одобравамо.)

Сад имамо једну другу ствар.

Прошле године чињен је премер имања пок. Радичевића, и тада је нађено, да је заузето и нешто општинског имања. После полицијског извиђаја одузето му је што је било општинско. Међу тим, кад се образовала маса, опет је премер чињен, и наш кмет нишао је, да се не слаже с тапијом простор Радичевићевог имања и налази, да је заузето и општинско имање. Скоро није заузето, а кад је заузето, то се не може одредити, али довољно је то, да имање пок. Радичевића иде до јарка, докле је и пре нађено да се пружа.

Сад, господо, да се не би улазило у спор, — тешко је доказати, колико је заузето и с које стране — мишљења је наш адвокат а и ја, да ми не улазимо у парницу, него нека буде онако, као што је и преће нађено.

Г. Ст. Добривојевић. Па колико је заузето општинског имања?

Г. Председник. Само 12 квадратних хвати. (Чује се: то није много.) Ја мислим да не треба да тражимо и зато, што се то имање продаје у корист општине. Дакле нека остане по старом премеру и споразуму. Усвајате ли? (Усвајамо.)

Г. Васа Ђучић. Ја сам противан да се да и 1 е. м. земљишта, него само онолико, на колико гласи тапија.

Г. Стеван Добривојевић. Ми не дајемо ништа.

Г. Г. Председник. Дакле, само је г. Ђучућ противан.

Ви знате господо, да смо одредили једну комисију која ће да изађе и да види ово место, на коме је тражио Јован Ђуковић да подигне козару. Комисија је поднела свој извештај: (Чита.)

Комисија је дакле мишљења, да може Ђуковић подићи козару.

Г. Васа Ђучић. Ја сам противан, што је близу тога места пијаћа вода, и вода би била окужена, ако дозволимо подизање ове козаре:

Г. Манојло Клидис. Ако је заиста близу вода, као што каже г. Ђучић, онда ће бити окружена, и не треба да одобримо то подизање козаре.

Г. Никола Кики. Место је више од 500 хвати удаљено.

Г. Ст. Добривојевић. Знате ли ви као члан комисије оне белеге. (Кика: незнам.) Према тим белегама треба ту ствар решити. Он не треба подизањем козаре да прави штету оним становницима.

Г. Председник. Усвајате ли господо, мишљење комисијско, које гласи да се одобри?

Г. В. Ђучић. Што се мене тиче, ја сам противан из разлога, што је то место близу кућа и близу воде, па ће грађани остати без чисте воде. Мени је врло добро познато то место; ту је вода чубура, којом се служи велика већина народа. (Чује се: да се одбаци.)

Г. Председник. Дакле, господо, одобравате ли мишљење комисије? (Не одобравамо.)

Свештенство палилулске цркве предлаже одбору извесна лица за туторе цркве св. Марка за идућу годину: (Чита.) Чује се: оставите за идућу седницу)

Г. Стеван Добривојевић. Не треба они да нам кандидују туторе, но ми да их кандидујемо.

Г. Председник. Сад имамо једну жалбу еснафа пекарског, што је цена лебу спуштена: (Чита.)

Ја мислим, да су они упутили ову жалбу за то, што су се бојали да још и даље не смањимо цену лебу. Можемо преко ове жалбе прећи на дневни ред, јер је брашино јефтиње, него што смо узели за мерило при оцењивању таксе лебарске.

Пристајете ли дакле, да прећемо на дневни ред? (Пристајамо.)

Х ћете ли да вам прочитам извештај г. Чајевића. (Чује се: нећемо.) Истина је нешто мало дужи, али, ми га морамо прочитати. (Чује се: оставите га за пунију седницу.)

И ја мислим да оставимо за пунију седницу; нас нема више на окупу него 10. Дакле остављам ову ствар за идућу седницу, на којој ћу изнети још и жалбу г. Туцаковића и правила о ћубрету.

Молим вас господо, ми смо држали лицитацију за набавку шљунка за крагујевачки друм. По мом мишљењу та лицитација лицитација изашла је врло скупа — 6·80 дин. истина, шљунак се има да превлачи мало даље, али ипак ја држим да је несразмерно скупљи према ономе који смо добили за кнез Милошеву улицу. (Чује се: заиста скupo.)

Г. Стеван Добривојевић. Колико је било лицитаната?

Г. Председник. Било је само четири. Ја бих рекао, да је ово све једна компанија. (Чује се: то је скупо пре скupo.)

Г. Н. Кики. Кад је реч о шљунку, имам две-три речи да кажем. Ја сам пролазио једнога дана кнез Милошевом улицом, па сам видeo да у шљунку, који је тамо стоварен, скоро половину земље има. Не знам да ли вам је јављено.

Г. Председник. Ја сам га учинио пажљивим и казао му да ће комисија прегледати тај шљунак и да га не ћемо примити, ако није по условима.

Дакле, молим вас, хоћете ли да држимо на ново лицитацију? (Одобравамо.)

Молим вас, господо, да чујете још неколико уверења о владању и имовном стању за кривце, и уверења која имамо да издамо сиротним ћацима за благодејање. (Одбор је дао своје оцене.)

Састањак је трајао до 7 $\frac{1}{2}$ часова у вече.

ПРОТОКОЛ ванредног састанка 20. децембра 1886. год.

Били: председник М. М. Богићевић; члан суда Ј. М. Јанковић; одборници и заменици: г. г. Ј. Дилбер, Н. Д. Кики, В. Д. Стојановић, М. Стевановић, М. Степановић, К. Црногорац, С. Станковић, Ст. Јосифовић; Ст. Добривојевић, А. Ђ. Кумануди, К. Петровић, Мил. Вељковић.

У вић, Д. Ђ. Миловановић, В. Дучић, Дим. Наумовић и А. Богатинчевић.

Бр. 224.

Г. Председник. Милан Стојановић, који је био званичник и у рату уболестио се па изгубио вид, моли да му се укаже каква помоћ бар докле се не излечи.

После међусобног споразума г. г. одборника —

решено:

да му се даје недељно по 4 динара (16 месечно) до месеца маја 1887.

Бр. 225.

Г. Председник износи молбу Савке Радовићке за повећање издржања, преко које је одбор

препнао:

на дневни ред.

Бр. 226.

Г. Председник саопштава да је г. министар војни одобрио ревизију пописа возова, на молбу општине по одлуци одборској; услед чега

одлучено:

да председништво позове цео одбор 22-ог ов. мес. те да се изврши накнадно још једна ревизија пописаних возова према добивеном одређењу.

Против ове ревизије били г. Сергије Станковић, В. Дучић и М. Степановић из разлога што налазе да се један исти посао не може и не треба и по други пут да ради ако је први пут свршен у озбиљност, коју је тражио.

Бр. 227.

Г. Председник. Главна санитетска комисија извешћем са V-ог састанка чини општину пажљивом да се она мора да састара да сиротиња добије начина да се боље и јевтинije израђује а у исто време и да се постара да они редови раденика и сиротиње у опшите, који нису у стању да држе и плаћају сталан стан, налази склоништа у јавним кућама, за каквима се осећа потреба у велику и које су потребне поред осталога и за то да би ти редови становништва боравили у домовима у којима би се одржавала што већа чистоћа.

Г. Васа Дучић скреће пажњу одбора на то да општина нема средстава и начина да за ове потребе узима иницијативу. Сиротиња, која борави у Београду, мора да буде брига и државе; а докле ова бар не потпомогне општину, дотле се ништа неће моћи учинити.

Г. К. Петровић налази да одбор нема потребе да доноси дефинитивно решење данас, пошто ствар тражи да се озбиљно простирује. Али како се може у напред тврдити да доиста недостају општини средства за остварење ових потреба још данас када их нема ни за друге много важније и пречије потребе, потребе од значаја не само по поједине редове него и по свеколико становништво — био би мишљења да се реферат комисије прими к знању и остварењу предлога приступити чим се добије могућност.

Усвајајући једногласно ово гледиште г. Петровића одбор

прима

к знању реферат комисије и упућује га председништву да га има у виду и уме у поступак кад се укаже могућност остварења.

Бр. 228.

Г. Председник износи молбу г. Станка Стanoјevића општинскога рачунара, да му се одобри одсуство од дужности 30 дана ради лечења, и на ту цељ из општинске касе позајми 720 динара тако да их исплати месечним ратама од 30 динара.

После дужег договарања г. г. одборника о томе: били се могло помоћи молиоцу и учинити позајмица ради изражене потребе — би нађено да би се зајам из општинске касе, као и сваки други издатак, могао учинити само после одређења више власти; па према томе

одлучено:

да се г. Стаку Стanoјevићу рачуновођи учијам зајам како га тражи или само тако ако претходно то и г. министар финансије одобри.

Бр. 229.

Г. Председник. Комисија, коју сте изабрали прошлога састанка да проучи пројекат буџета општине за наступајућу 1887, који је пројекат суд поднео и објаснио са општим рефератом — свршила је свој задатак и ево њенога извештаја:

Комисија којој је одлуком одбора од 18. тек. мес. Сбр. 13.550 поверио да изврши преглед буџетског пројекта, свршила је свој посао на састанку 19-ог овог мес. и има част поднети овај извештај:

Пројект буџета предат је комисији општим рефератом општ. суда који се овде прилаже, и у коме је у сравњењу са буџетом прошле године изложена садржина пројекта овогодишњег, заједно са побудама и разлозима из којих се буџетске позиције умањују или повећавају.

Упутив се по проучењу реферата у процену буџетског пројекта, комисији се дало уочити да је за прошлу годину добивено 82.00. више прихода но што је било предвиђено буџетом; а како резултат буџета измишље служи за базис буџета наступајуће године, овогодишњи буџет унапређен је са 82.000 дин., која је сума распоређена с размерно на повећање позиција буџета расхода.

Комисија је у главном усвојила пројект буџета за ову 1887. год. Одступљено је само на ова четири места.

а.) За грађење калдрме, у партији на свеколике грађевине општинске, предвиђено је пројектом 60.000 динара а комисија је додала 10.000 дин. више, тим пре, што је на тој позицији прошле године уштеђено 54.000 јер је од добрених 60.000 утрошено свега 6600 динара

б.) Партији за одржавање и унапређење паркова додато 2000 дин. више а у пројекту је суд био ставио 3000. Комисија није смела изгубити из вида дужност одбора у овом погледу те је са друге стране откинула 2000 дин. и том сумом повећала кредит, који је и поред тога недовољан да се може што више учанити за развој паркова и здравље становника.

в.) Другоме енженеру, који сз има поставити, нађено да прва плата не може да буде мања од 3000 дин. ако

се жели да добије ваљан кандидат, па је за то место 2000 судом предвиђених узето 3000 динара.

г.) Руководећи се побудом да се заслужним органима општинске службе којим није поодавна повишавана плата, који су слабије награђени и који ревносним и савесним радом награду заслужују, општински је суд предложио један број персонала за унапређење.

Да би могла са своје стране оценити у колико је овај корак нуждан, комисија је затражила мишљење председништва о персоналу општинске службе, па је према показаној ревности и заслужности неке повишице одобрила, као што су предложене а друге умањила, изоставила или увећала према нахођењу.

За унапређење слабије награђених органа дао је могућност само новојан резултат прошлогодишњег буџета.

Но при регулисању повишице комисија није изгубила из вида те је унапређење персонала извела у размери целокупног буџета.

Овим пак показала је готовост општинске управе да се ревносна служба призна а бољом наградом онима, који су је заслужили, даде прилика да то признање осете. У складу општинске службе треба увек да је боље плаћена од оних у којима су са положајем скоччана и извесна права са другим користима.

Саршив овако посао, комисија је нашла да се пројект буџета по изменама, које су препоручене општинском суду, може примити, па за то предлаже општинском одбору да прегледани пројект прими за буџет ове године. Но на завршетку комисија сматра за дужност констатовати да је по реферату општинског суда и буџету прошле године не само добивено више прихода за 82.000 што је поменуто, већ су уштећене знатне суме по партијама расхода.

Сума тих уштеда као и вишак прихода, послужиће за покриће издатака о оним одлукама општинског одбора, из прошле године, за које је решено да падну на терет целокупног буџета, у колико би поједине партије биле испричане.

Но о рачунима прошле године изнеће се одбору за себан преглед ради прописаног одобрења, па ће се онда видити детаљније стање ствари.

Буџет ће важити од 1. новембра 1886 год.

20. Декембра 1886 год.

Београд

Чланови комисије

К. Црногорац
Ст. Добривојевић
В. Д. Стојановић
А. Б. Кумануда
К. Петровић

Г. Коста Црногорац. Буџет, иштовани другови, израз је снаге, мерило моћи, којим општина располаже. То је економска истина, економски закон! Која општина зна и уме: да поједине сile, — што сумарно чине израз снаге — разреди тако, да те поједине сile својом величином стоје у приближној рачуничкој размери — онда је та општина срећна и праведна, а благодарност јој је ре-

зултат поверења свију сталежа, свију исједаних сила, које ту општину чине.

Ја нисам овога момента у положају да знам на памет прошлогодишњи буџет престенице, али пратећи рад представништва онда када у њему као члан нисам седео, знам да су нам старији другови оставили у аманет многе богате и плодне пројекте, да их ми извршимо. А ни један посао наш није могуће остварити, без жртава, без новчаних средстава нарочито. Па с тога само и ја а уверен сам, и сви ви таје налазите да нам је нужно рационално распоређивати приходе општинске на остваривање њених великих а неодложних послова и потреба. Око тих великих задатака, којима треба енергично, савесно и на задовољство сваког члана општине приступати — ваља нам се најватренје да зауземо или онег увек мудро прецењујући да свака општинска парта коју улажимо донесе оне праведне плодове, које има права да очекује сваки од нас — сви чланови општине.

С овог гледишта комисија за оцену буџетскога пројекта и приступила је послу а тим га начелом и евришила. Нема сумње и поред тога, могло би се рећи да буџет можда и није толико и тајко уређен, како би требало; али ми ћемо, као и до сада одебравати сваки издатак општинске благајне по свакој партији буџета, па ће нам увек бити могуће да контролишемо буџет и старамо се да се он употребљује на истинске потребе.

Комисија у реферату који сте извеле саслушати обележила је укратко своје гледиште; а ја сматрам за потребно да поменем још то да сам тражио да ми се објасни имо ли начина и оправдања да буџет персонала онтеретимо јаче од наших предходника; и г. председник био је тако добар да комисију упозна разлогима који су га руководили да предложи повишице плате оним органима за које је нашао да их заслужују. Делећи те његове разлоге, ми смо и напали за потребно да пројект суда и у томе погледу одобримо после познатих измена код појединих органа.

Да завршим.

Вољни да персоналу, к ји награде заслужује, по-могнемо колико се може, побољшајем плате — ми смо то могли учинити тек пошто нам је фактички показано да је буџет не само унапређен већим приходима за знатан број хиљада динара, него је по многим партијама а у знатним цифрама за прошлу годину и уштећено; а међутим повишице ове изведене су размерно.

Толико сам налазио за потребно да данас о буџету речем!

Г. Јован Дилбер слаже се са гледиштем комисије и њенога члана г. Црногорца и усвајајући то за одлуку одборску, предлаже да се реферати суда и комисије о буџету, са овим заједно, предаду јавности.

Г. Димит. Миловановић држи да није за одлуку до-вољан број чланова за решавање, јер нема 21 члан.

Г. К. Петровић не слаже се са г. Миловановићем с тога што је на дневном реду предмет, који је већ једном излазио пред одбор, када је и комисија изабрана и и да по томе то није нов предмет, за чије би решење требао 21, него само 11, као што одређује чл. 71. општ. закона.

Г. Дим. Миловановић остаје при своме мишљењу да је данас буџет фактички први пут изашао пред одбор и да по томе треба 21 члан да дође па да се он пуноважно реши; јер први пут само је изабрана комисија да га просудира а није ни једна више реч пала о самом предмету.

Г. Стеван Добрибојевић на страни је г. Петровића, дакле да је буџет данас по други пут изнешен, и по што је два пута долазио на дневни ред, находити да се може приступити решењу, па зато предлаже да се најпре на челно одлучи то питање, о коме се води реч.

Свр. Станковић одобрава потпуно и реферат и пројекат буџета и како се не слаже са г. Миловановићем лаје на дневном реду нов предмет, иште да се одмах приступи одлуци: усвајали се предложени буџет или не.

Г. Председник изјављује да не може допустити да се гласа о томе може ли се буџет у данашњој седници и без 21 члана решити, јер на случај негативне одлуке, морала би пасти сва досадања радња одборска изсаднице у којима није било на окупу по 21 члан. Међу тим обраћа пажњу одбора на то да и пословник и закон јасно опредељују шта је стари предмет кад каже: овај предмет, који је био већ једном раније на дневном реду, може да се пуноважно реши и са трећином одборника. Дакле чак и онда није нужан већи број када је предмет сам био на дневном реду, (уписан у листу старе седнице), па макар у тој седници не била ни реч о њему.

Г. Васа Ђучић пристаје да се решење буџета одложи за пунују седницу.

Но како сем г. г. Миловановића и Ђучића нико од г. г. одборника није био мишљења да се буџет не може данас да реши и ако је био једном на дневном реду — г. председник је ставио на гласање питање; одобрава ли одбор, по реферату комисије, поднесени пројект за буџет општине 1886/7 године, и како се нико није јавио као противан, огласио је да је одбор једногласно

одобрио:

поднесени му пројект за буџет општине ове 1887 године, рачунајући његову важност од 1-ог новембра ове 1886 те године.

Нису гласили: г. Д. Миловановић (отишао раније) и г. В. Ђучић.

Сем ове одлуке, одбор је изјавио жељу, да г. председник поради на томе да се што пре оконча радња по-реског одељка и тај персонал или редуцира или употреби на друге послове, пошто је пореза прешла у државне руке, те општина нема потребе да и даље задржи исти персонал; даље, да се свима одборницима шаље бесплатно општински лист; и најзад да се нова места: чувари путева одмах попуне и удеши што је нужно како би ти чувари почели водити нужан надзор над насијима, спречавали њихово кварење, као и оправљали све ситније штете зе које није нужно тражити нарочитог предузимача.

Бр. 230.

Саопштена акта, којима се траже уверења о влађању, имовном и задружном стању Николе Вејновића и Павла Здравковића, и одбор је по саслушању акта

изјавио:

да не познаје ни једно од ових два лица.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеј“)

Петроград 27 августа 1877 год.

Источна криза

Као што сам вам у последњем писму напоменуо, да ће се заплет руско-бугарски изменут, он се протеже и отежава. У овоме часу, није више борба између цара и Кобурга; она је између цара и султана. Околина Гирсова показује се врло љута на Турску, која би могла добро платити за свога бунтовног вазала. Потврђује се да је руска дипломација у Цариграду увређена што се султан не меша у бугарске ствари. Исто тако изчезава машта која је Гирсу дуго мила била да падиша послушно извршује само руске жеље. Верна својој традицијоналној лењости Турска оклевала. Глупа према претњама као и према молбама оставља Бугарску својој судбини. „Восфорски болничник“ жели да па миру умре. О овоме потпуно источном фатализму не води рачува Гирс. Нашим дипломатама и нашим министрима који сматрају испод достојанства да се меру са овим малим, народом без прошлости, без законог бића било би право да их Султан пролупа као њихов буквални владалац. Они су већ покушавали има томе две године да га укроте интервенцијом Срба; али су Срби били потучени и одбивени са губитком. Затим су Турску молили да на мегдан изађе. Она одбија ову опасну печац, и и можда врло паметно одриче се позива да брани јавно европско право.

Претње Турском.

Решење источног питања још један пут излази на дневни ред. Дипломатски рад петроградског кабинета, одпочет са дреком насео је. Хтела нехтела Русија мора да приступи војеној окупацији полуострва. Јер неверујте да ће Русија одступити. Овде никад нису силније мрзили Бугаре и Кобурга као данас. Али место вазалу окрећу се султану. И публика и новине кору Турску што се везала Енглеске. Полуслужбене петроградске новине, никад се нису тако отворено изјасниле да чвор бугарског питања не лежи у Софији већ у Цариграду и да се одговорност за неред нерабоши Кобургу већ Султану. Бугари вели Гирсов лист, лукавији од свога госе коме су се предали увиђају да ће његово владање бити краткога века, и с тога им негоди да излажу опасности себе и своју будућ.

Овоме броју сљедује додатак

ДОДАТАК БРОЈУ 38-ОМ „ОПШТИНСКИХ НОВИНА“.

ност.... Али Турска извесно учинила би хрђаво да се само позива на права коју по уговорима има и да остави кнеза Фердинанда на миру да влада који нема никаквог законог ослонца, пошто му је јавила да га непризнаје за бугарског кнеза. Иницијатива (првенствено право) припада порти да предузме мере и да учини крај овоме стању. На њој је да реши или ће да узме на се одговорност за последице или ће да их се одрекне.

Близки рат.

Ономе ко познаје обично примерени, мудри и лукави језик руске званичне штампе, овај чланак значи праву објаву рата. Истина је да до тога још није дошло. Али се може од данас тврдити да је питање бугарско постало питање турско руско. Одлучио се или не Кобуршки кнез на скоро одступање, као што од јуче кружи невероватна вест, ипак будите уверени да је близу ново цепање Турске. Бизмарку је у највећем интересу да руску војску баци нут Цариграда а он ће ју пре бацити него ли што то мисле у Паризу.

Руска неутралност.

Данас неможеш наговорити Французима да се варају о руском савезу, као што су се дugo варали о енглеском. На случај скорога заплета са Немачком нерачунајте на потпору Русије. Истина да Русија има грдну силу али је она неће употребити на вашу службу. Русија се још једашнут била ухватила у источној клопци. У њој се опет, зачас може наћи нека буде истинскога савеза између Аустрије, Енглеске, Турске и Бугарске. Ове су сile сасвим доволне не да победе али да обезбеде Русију.

Непријатељство према Француској.

У осталом Бизмарк је предузео добре мере. Ма шта било, он може рачувати на благонаклону неутралност Русије, рашта му се сви државници на успеху диве. Француско-руски савез био је дugo могућ, догој је живео цар Александар II и кнез Горчаков. Ма сад су се времена изменила. Место симпатије према Француској, заступило је неповерење и непријатељство. Новине једнако подсећају, на љута сећања, на пожар Москве и бомбардање Севастопоља. Званична Русија презиво прима француске љубазности. Мисле да су непобедни; неосећају никакву потребу да ступе у савез са Француском, и то јој сурово показују.

Оригинални појединачни спис.

Видите, за доказ, утежу само једну севзацију

брошуру дело кнеза Николе Галицијана, која је ове недеље изашла у Петрограду и коју ћете виђети по свима изложима наших књижара. Ова брошура које је писац члан најпознатије петроградске аристократије, изводи врло јасно право мишљење руских конзервативаца т. ј. партије двора, о француској и французима

Писац је имао чудну намеру да даде својој брошури вид исма „Фигару“ као одговор на чланак: „Катковљеве теорије“.

Овај је чланчић само пријатан, молим вас да у то верујете. Њега је писао сумњив Француз, који се разбацивао шупљим фразама и често са врло грубим ортографичким погрешкама. Ми се неби ни дотакли ових трица, да писац некори горко французе, што непознају руски језик, а то је до душе истина. — Али и ако је облик жалостан, и ако је стил налувен ипак писац сваком приликом показује лоше усилавање да се покаже духовит. И ако простачки изрази кинте и доказују јаку нахиност за необрађени и пословички паризки језик, ипак је садржина овога прогласа врло поучна. Она нам јасно одкрива осећаје мрзости које гаји дворска партија према Француској.

Галицин и „Фигаро“.

Кнез Галицин почиње из основа да напада француску пресу, коју у његовим очима једино заступа „Фигаро“. Чланак посвећен Каткову у овим новинама задахнут је вели осећајем срђе и распаљености.

Овај чланак по кнезу садржи гомилу глупости, хрпу граматичких погрешака, најпростија сокак-лакрија, добар за булеварске протуве.

Као што видите да кнез нештеди противника, и кад нема здравих разлога он се размеће бомбастим речима. Али одкуд потиче ова срђба? Ево откуд:

„Ови људи“.

Француски новинар, рекао би рад је да докаже да је Катков некад поступао поносито према великој аристократској руској господи и рекао би говорећи о њима „ови људи“. — Поступак сасвим уместан, али се кнезу Галицину то недопада.

„То је сушта лаж“ виче простодушно, и то у два маха; „то је само претерана лакрија“ мало даље вели. То је цело његово опровергавање. Ми налазимо да она мало доказује.

Искрено признавање.

Али писац одмах почиње да претреса питање мало мање детињасто. Фигаро је писао да је Кат-

ков симпатисао за време њених несрећа т. ј. 1870. „Ето дадиље, то је.. Ето једне! викне кнез Галицин. Пишете ли ви за слепе и глуве? За глупаке и звекане? Не господо, добу грозних дана перо Катковљево није никад било пријатељ Француске. У то доба пре су наше симпатије биле за Немачку, ми смо антиапасали царству. Ми нисмо имали сузга за иораз на Седану, нити смо очајавали при предаји Мец, нити смо уздисали при осади Париза.“ А од куд то непријатељство? Писац за то наводи ове разлоге: „Севастопољски иораз, француске симпатије за за тако зване пољске мученике: (историјска успомена на коју ни један руски историк не би требао да подсећа): за тим француске сплетке од 1863 и најзад мало часан мир који је Француска 1871 потписала.

При свем том, сад Руси мало мање презиру Француску вели наш кнез, Али за што? „Зато, што се француска подигла (sic), зато, што је радила на обнављању соје енаге пред светом... Има две године како се Руси и Французи тако стежу за руке, да им кости пуцају... (sic) Новинарски догађаји и околности спојили су нас против заједничког непријатеља...“ Ви познајете тога гвозденог човека са три длаке на глави што седи у Берлину... Ту комбинацију и побуде диктирало је Каткову само његово патриотично и куражно расположење а никако његове симпатије и љежност према Француској, које се у осталом не би ни примиле код нас на вишем месту.

Писац остаје једнако на томе, и то нам четири или пет пута понавља да нема места питању о народној или личној симпамији Руса и Француза и да су Катковљеве симпатије према Француској биле увек у истом животу са симпатијама руске публике т. ј. никакве.

Тужбе на Францујску.

Е сад до кога је кривица што су се те симпатије оладиле? Наравно до Француза вели кнез Галицин.

„Наша су вам врата увек била отворена, више него икаквом другом народу. Французи су примани са расиреним рукама свакуд, брижљиво чувани, заштићени, омиљени са највећом слободом (?) и с' погледом на веру и с погледом на јавни живот. Ваш је језик био привилегованог руског друштва. Ми смо много чинили за Французе, и време је посведочило да смо чинили и сувише...“

Није лепо од француза, долазили су код нас без кршене паре, само с добром иорцијом лажи, а

вратили су се у Француску, пошто су провели доста срећних благих дана, као богати рентијери, и ви чуји на неправде Руса и Русије!... Ни један од тих Француза не научи ни речи од нашега језика. И сама наша азбука чини вам се тежа од Кинеске... Истом од јуче почели сте да уважавате дела Достојевског и Толстоја: па и то чините тоном благонаклоне протекције!“

Могло би се кнезу овако одговорити: што Француска тек од скора цени талент Достојевског то је стога што га је и сама Русија мало ценила и што је њена влада бацила даровитог романтичара више година на дно сибирских рудокопа. А што се тиче Толстоја, сложиће те се са нама да би га било тешко читати пре но што је преведен, а преведен је тек јуче.

Ко нема право.

Велика је погрешка у непризнательности Француза вели кнез Галацин. „То је камење ах! које сте нам за наш хлеб бацили; јер је Рус добар, добар као леб кога пружа.“ Овде кнез има право. Руски је хлеб изредан. „Срдачност и наклоност слаби; то се датира од 1855.“ Не мој кнезе! то се датира од 1870, јер побеђени увек су криви; а Француска је била побеђена.

По томе вижејевски писац пребапује Францукој за њене грешке, за њене револуције и њену неморал. Зар Русија није грешела? Бугарска нека нам одговори. Што се револуције тиче, прекор је уместан; ма зар је Русија заборавила, да је за ових десет година права отаџбина цареубилаца? Најзад што се неморалности тиче, било би лако одговорити. Али, недирајмо то деликатно питање.

Закључак.

На кратко, гласне демонстрације Француске у почаст покојном Каткову, нису могле тронути кнеза Галицина.

Закључак овога делца своди се у кратко на ове четири тачке:

1. „Симпатички односи између Русије и Француске знатно су опали за тридесет година.“
2. „Идеја савеза са Француском није никад оснивана на узајмним симпатијама.“
3. „Катков је делио мишљење добројудне Русије о садању Француској.“
4. „Ово мишљење није ни мало повољно.“

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

— Од 1 септембра дају се из Београда за Земун и обратно на краљ. уг. државним жељезницама карте за одлазак и повратак, које важе два дана, за II и III класу под следећим ценама:

II класа 56 крајцара, III класа 38 крајцара (II кл. не пуни $1\frac{1}{2}$ дин., III кл. не пуни 1 дин.).

Ове карте имају ту лесну страну, што се с њима може повратити или паробродом или железницом, а важе на железници и за брзе возове.

Картом II кл. може се на лађи заузети 1-о место, а картом III класе 2-о место.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом онога огромног пожара 16-ог пр. мес. у „скопљанској улици“ — бив. згради стolarске задруге — г. Мијаило М. Богићевић, у оставци министар грађевина, подарио је 100 динара у награду члановима пожарне општинске чете а 50. да се поделе оним водношама, који су воду вукли.

Извршив жељу дароваоца, општински Суд сматра за пријатну дужност да изјави у толико већу благодарност, што се овог пуга тако лепо сетио и пожарника и водноша баш онај од сопственика, који је најмању штету од пожара претрпео.

Од стране општинског Суда 1. Септембра 1887. АБр. 810. Београд.

ОГЛАС

Одбор општински у седници својој од 2-ог т. мес. из законских узрока, није одобрио лицитацију за набавку 1000 до 1500 кубни метара шљунка потребног за оправку крагујевацког друма. С тога

ће се понова на дан 21. т. мес. од 3 до 6 сати после подне држати јавна усмена лицитација у канцеларији инжињерског одељења суда ово општинског за набавку горње количине шљунка. Лицитација држаће се од кубног метра заједно са подвоздом до на лице места поменутог друма. Ко жели да се ове набавке прими нека горњег дана у означеном времену на лицитацију дође и положи 300 динара каузије у готовом или у српским државним папирима од вредности.

Из седнице суда општине вароши Београда Г.Л. 725 у Београду 5 Септембра 1887 год.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДОБРО-БОСАНСКИ ИСТОЧНИК

Лист за прквено-просветне потребе српско-православног свештенства у Босни и Херцеговини.

Излази једанпут месечно.

Цена 2 форинта годишње.

Претплату ваља слати Конзисторији у Сарајево.

НАРОДНА БАНКА

	Преглед стања на дан 15. септембра 1887. године			Сравњено са прошлним стањем
		ИМОВИНА	ДУГ	
Главница			20,000.000	—
Акције		20,000.000	—	—
Привремене акције		7,500.250	—	—
Акционари			3,019.350	+ 41.880
Банкноте у течају у злату	динара 251.360	—	—	—
" " " .. сребру	" 7,767.990	—	—	+ 87.660
Благајна у звучењем новцу у злату	" 873.448	37	—	+ 32.629
" " " .. сребру	" 2,527.374	22	3,653.594	— 14.199
Стране вредности и салда страних корес.	" 252.771	66	25	+ 16.890
Лисница у злату	" 1,424.654	38	3,681.960	— 24.627
Лисница у сребру	" 2,257.306	20	58	+ 43.026
Зајмови на државне обvezнице у злату	" 2,361.052	—	2,584.632	+ 1,620
Зајмови на државне обvezнице у сребру	" 223.580	—	—	— 162.618
Текући рачуни у Београду		466.632	58	— 5.230
Менице за наплату		29.123	93	—
Кауџије		103.875	—	—
Полагачи кауџије			102.875	—
Оставе просте		1000	—	—
Остављачи простих остава			1000	—
Оставе по текућим рачунима		827.569	05	—
Остављачи по текућим рачунима			827.569	— 5.230
Резервни фонд			5.230	— 56
Вредности резервног фонда		3.961	75	— 2.01
Положене акције српске Народне Банке				— 91
Полагачи акција " " "		104.425	47	
Равни рачуни		38,957.024	61	38,957.024
			61	

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашла је из штампе књига :

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

НАПИСАО

ЈОВ. РИСТИЋ.

У БЕОГРАДУ У ШТАМПАРИЈИ КРАЉEVINE СРБИЈЕ 1887.

Књига износи 38 штампаних табака у 8-ни. Цена је књизи три и по динара.

Садржина: I. Ново доба 1860—1862. II. Бомбардање Београда 1862. III. Конференција у Канлици. IV. Србија и Порта после бомбардања Београда 1862—1864. V. Извршење канлишкога претокола. VI. Мали Зворник. VII. Србија и Румунија. VIII. Србија усамљена. IX. Први дипломатски покушај Србије, да ослободи градове. X. Утицај аустро-пруског рата на балканско полуострво. XI. Србија и Грчка. XII. Србија захтева градове. XIII. Преговори између Русије и Француске о судбини балканскога полуострва. XIV. Предаја градова.

Књига се ова може добити у књижарници Петра Ђурчића.

Нова књига и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12 ни 288 страна XVIII. Цена 2 динара; или 1. фор. а. вред. а на 5 књига 1 бесплатно

Ова књига обухвата исуорију Србије од устанка на дахије 1804, од једренског вири 1830, и јесте рајлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучеништву Орбином изрезало.

Писац је књиге чувени неучнији француски Сен Рене Таљандије, човек, који се, истине после славног Раккеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдао.

Надати се, доиста, да ће наш свет примити српски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од вредног аутора „патњама напорима, победама и надама српског народа“ посвећена.